

Ca la Wenling

Les ungles arquitectònicament arranades amb escaire i vermelles com la sang

La Wenling va arribar fa deu anys des de Zhejiang, una província de la Xina. Treballa dotze hores al dia i sis dies a la setmana en una perruqueria i, entre esmalts i peus i mans, explica el seu món a les dones que hi passen, jubilades de Gràcia, joves tossudes i una embarassada enamorada, i que ara són les seves veïnes.

Després d'haver debutat amb *Argelagues*, la periodista Gemma Ruiz Palà (Sabadell, 1975) publica *Ca la Wenling* (<https://www.grup62.cat/livre-ca-la-wenling/309511>) (Edicions Proa), una història de confidències, tragèdies i rialles, que arribarà a les llibreries el 5 de febrer. Us n'avancem el primer capítol.

Foto: Catorze

Que per què me la faig? Ja, jo també m'ho pregunto. Hauria de recular fins als gloriosos temps de només novel·les i pel·lícules, als setze anys, quan se'm van començar a esfullar les ungles i vaig demanar hora al dermatòleg. Ves a la farmàcia i que te n'ensenyin de la gamma de La Roche-Posay, va tenir clar de seguida. Els tons són molt *finets*, va adjectivar amb les ulleres a mig nas. Es va falcar la muntura, va fer quatre gargots, li va cobrar cinc mil cuques a la meva mare i em va

allargar la recepta: manicura.

I no sabia dir si em va fer cap efecte, ben poc he tornat a veure les meves ungles tal com les vaig dur al món. D'ençà d'aquella visita sempre més me les he anat repintant. Vaig continuar amb l'esmalt de farmàcia qui sap quant de temps, ja me'l guardaven: *Vernis fortifiant protecteur, 3, beige*. Fins que em va pujar la febre del vintage i tot van ser anys cinquanta. No fins al punt de buscar un Chevrolet als encants vells, però déu n'hi do del look *swing* que gastava, prou aconseguit. M'esgarrifaven aquelles nord-americanes tancades a les seves equipadíssimes cuines de fòrmica pastant el púding de nabius, remenant el ponx, pimplant-se'l soles i barrinant com agafar la maleta i tirar Revolutionary Road avall. M'esgarrifaven unes vides que la Von Trier de la meva promoció havia deixat ben retratades en un curt molt gore. M'esgarrifaven, però estèticament se'm feien irresistibles i a les ungles hi duien tot un altre color.

La pega era que anar amb la manicura *vermell sang* a l'escola de cine, primer, i a demanar si algú em volia per fer d'ajudant de l'ajudant de l'ajudant, una mica més tard, era fer-se veure massa. I més encara en aquella època, final de mil·lenni, que a cap companya li importaven un rave les ungles. I de les de documental, la meva especialitat, ja ni en parlem. Entre dits només hi duien el cigarro i se'm mal miraven els meus de cua d'ull. *Les documentalistes de raça s'arremanguen i s'enfanguen, no s'estan per collonades!*, em deien sense dir. I per no quedar més de bleda assolellada, vaig haver d'allargar l'adolescència manicurera tornant a encomanar el tan fi número 3. Em vaig haver de reservar la dèria roja només per quan podia fer vida d'ostra, per vacances, que també era quan treia el ventre de pena per la literatura que el cine m'havia fet arraconar. Sola, amb xanquetes de plàstic, sota l'olivera de casa els avis i només per fer de faristol als llibres, però les ungles, ben llampantes.

Recordo el setembre que vaig fer el cop de cap. El mal de panxa al moment d'entrar a la primera feina en una productora ?cobrant? i amb la manicura sense censurar: no va passar res. Passaria. Més endavant. Una taca d'oli s'aniria escampant i escampant i arribaríem a dia d'avui, que tabac i manicura s'han intercanviat els papers. Ara ja pràcticament cap col·lega de gremi fuma, i pràcticament no en queda ni una que no vagi tocada, posada i esmaltada. Les de raça, les que s'arremangaven i s'enfangaven, les primeres. I amb el meu vermell, moltes també.

Ho penso i n'hi ha per llogar-hi cadires: el cavall de Troia en aquell món de càmeres, trípodes i micros vaig ser jo. *L'opressor no seria tan fort si no tingués còmplices entre els mateixos oprimits* era de Simone de Beauvoir, oi?

I em miro les mans. Ni un repeló. Ni una rebava. Les ungles arquitectònicament arranades amb escaire i vermelles com la sang. Me les miro i me les admiro, són tremendes. Però les posaria totes dues al foc que el dermatòleg no hauria receptat per tractament un esmalt de color *finet*, si la queratina nyicris hagués sigut d'un vailet i no d'una vaileta. El pecat original va ser una prescripció mèdica, ja en començo a treure l'entrellat... El metge de les antiparres esmunyedisses no va ser pas el primer, ni l'únic, però aquella seva intervenció va fer pila amb totes les que m'haurien de modelar per presentar-me al món: per presentar-m'hi *com a dona*.

I d'acord que fer-se les mans és fullaraca, al costat d'altres pràctiques de la indústria estètica com que t'arrenquin les costelles flotants. Si et palpes la carcanada i t'imagines l'escena, tot d'una trobes que portar els capcirons dels dits esmaltats encara és un senyal de dona-objecte prou benigne. I que podries passar perfectament sense també ho trobes, si et mires fredament la pel·lícula tota sencera.

I quan comences a examinar-te les llufes de la feminitat ja l'has cagada. Perquè et tornes a contemplar les mans i ara te les amagues dins del puny. Despenges la roba d'estiu, veus aquelles cinturetes de vespa i aquells vols de faldilla, i et maleeixes els ossos. Entafores els talons ben endins del sabater. Reclutes tota la quincalla i la sospeses. Destapes els pintallavis i els voldries fer miques. Escures l'últim rímel, et jures que no posaràs més els peus en una perfumeria i comences a bramar. Ser o no ser? Ser així? Ser aixà? Semblar això? Semblar allò altre?

No t'acabes les preguntes, et col·lapsen les contradiccions, caus rodona i, abans no se't fonguin tots els ploms, t'arrossegues com pots, et mig enfiles a una cadira, t'arrapes als prestatges i busques auxili en els teus altres déus, en un que hi entengui. En *una*, esclar.

La sort de tanta solidesa és que aviat el vaig te nir clissat. Vaig baixar de la cadira amb les mil pàgines d'*El segon sexe* a coll, i de cul a les rajoles el vaig tornar a començar. Feia quinze anys no n'havia sabut, d'apreciar un monument com aquell. Amb vint-i-llargs encara no havia caigut del niu, em perdia la moda i m'aixecaven la camisa sense que ni em preguntés que per què. Ara, amb quarantai-pocs, la dissecció, el context, l'argumentació i l'exposició que llegia de Simone de Beauvoir se m'enganxaven als dits com pintura fresca. Ho havia escrit cinquanta anys enrere i me'l retratava! El meu mateix mal! Calcat! Vaig haver de contenir l'eufòria perquè la lectura em fes tot el profit i m'hi vaig passar ben bé una setmana, eixarrancada al mig del passadís. Ni pensaments que aquells dies tingués reservada sala de postproducció.

Vaig acabar l'última pàgina, em vaig desencarcarar les cames i me'n vaig anar de dret a l'ordinador. Ara que ja sabia que el meu mal és cosa de totes i que la *condició femenina* és cosa d'ells, ara que ja sabia que mai no hem pogut *ser* i prou, que sempre se'ns han inventat. Ara que ja sabia que saber-ho és mitja vida i que no hi ha més remei que negociar amb una mateixa quines llufes de la feminitat et quedes i sortir al món a defensar-les amb alegria cada matí, ara volia sentir-l'hi explicar. Que se'm clavés la veu de qui va clavar la santa diana de l'*On ne naît pas femme, on le devient*.

I la trobo en un *Questionnaire* de l'any 1975. Set de televisió estàndard, sofà de pell, realització multicàmera, predomini del teva-meva convidatpresentador. L'entrevista dura vora de cinquanta minuts i Simone de Beauvoir no en desaprofita ni mig: és una metralladora de pensament net per entrar a impremta. Respon sense vacil·lacions, sense pauses, sense bellugar-se. Té les mans plegades sobre els genolls i és quan les hi enfoquen en un pla detall que l'hi veig: una manicura d'unes ungles curtes, quadradetes, i vermell sang idèntica a la meva.

Que per què me la faig? Doncs per Simone de Beauvoir.

Proa

GEMMA RUIZ PALÀ Ca la Wenling

Ca la Wenling (<https://www.grup62.cat/livre-ca-la-wenling/309511>)

© Gemma Ruiz Palà, 2020.

Drets exclusius d'aquesta edició: Raval Edicions, S.L.U, Proa.